

DIRECCIÓ Y REDACCIÓ.

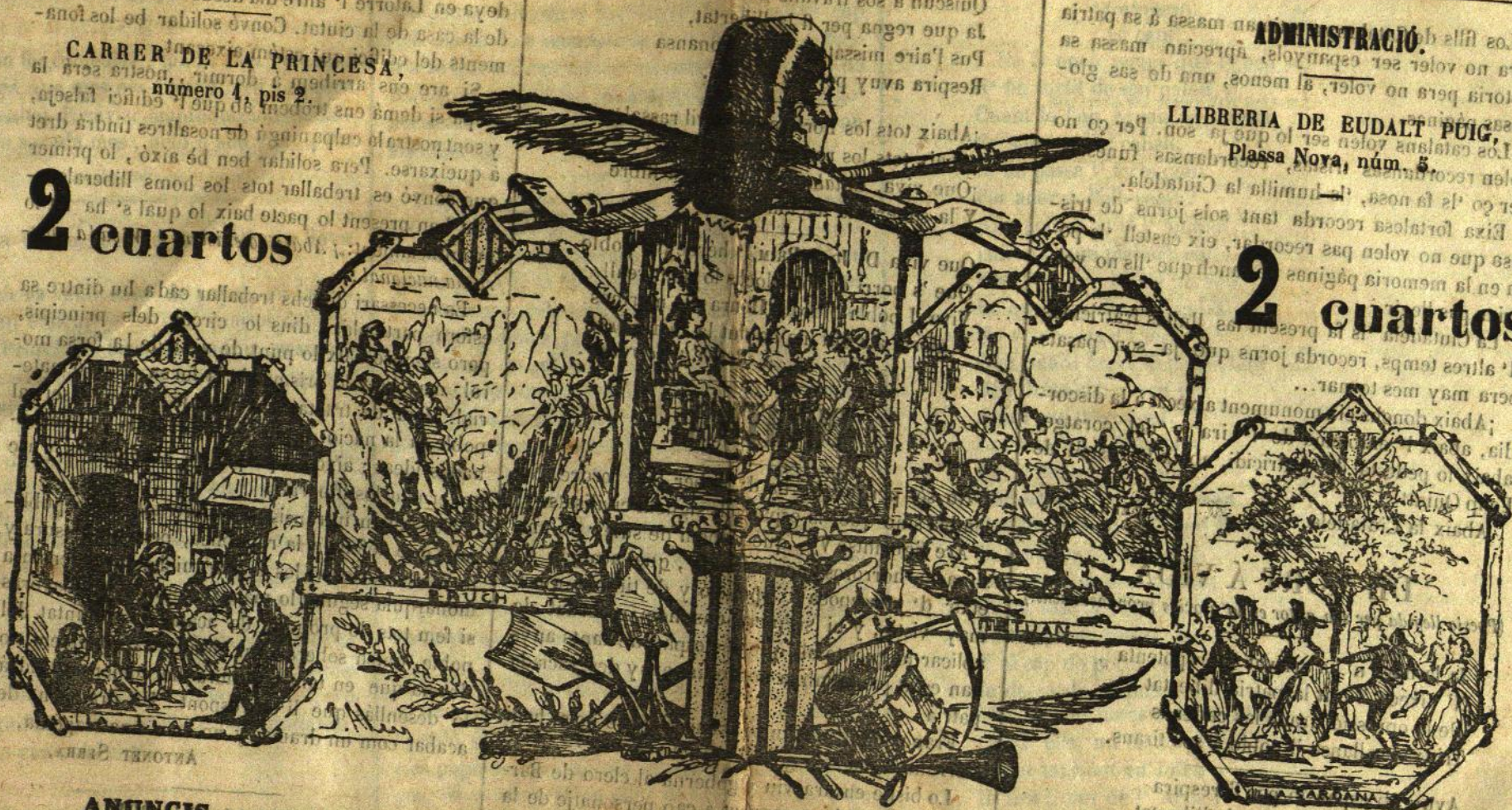
CARRER DE LA PRINCESA,
número 4, pis 2.

2 cuartos

ADMINISTRACIÓ.

LIBRERIA DE EUDALT PUIG,
Plassa Nova, núm. 8.

2 cuartos

ANONCIS

A PREUS
EQUITATIS.

LA BARRETINA.

SEMANA POLITICA Y LITERATURA.
CIENCIAS

SUMARI

DE LAS MATERIAS QUE CONTIENE AQUEST NÚMERO.

Abaix la ciutadela, per Antonet Serra.—De mort a vida, per A. Bosch y Ferrando.—Politica, per Antonet Serra.—Conferencias del poble.—Rum, Rum, per F.—La sombra dels dos ayments, per P. de S.—Soluciones.—Última hora, Pere Sense Por.—FOLLETÍ. Las Joyas de la Rosa, per Guadalupe Cortés Wighen.

¡ABAIX LA CIUTADELA! (1)

La Catalunya d'ara, no es pas la Catalunya de la independència.

La Barcelona d'ara no n' es pas la Barcelona dels somatens.

Catalunya vol ser espanyola.

Espanya es massa gran, però que Catalunya no li vulguia ser germana.

Lo poble de Padilla te un llibre gloriós, un llibre qu' es un tresor, que registra sas proesas d' altres temps; sas victorias, sas conquestas, sos jorns de glorias immortals y de plaher que jamay serán oblidats.

Espanya te una historia que li dona honra.

Catalunya, eix tros de terra, que un temps constituí per sí sola tot un comtat. Catalunya que vegé en son seno als anticis concellers; Catalunya no es pas menos que sa germana la Castella: també Catalunya te una historia que li dona honra y orgull.

(1) Eix article degué sortir en lo número 7, pero fou prohibit.

Las duas germanas son igualment grans.
L' una, donchs, es digna del altra.
Catalunya te dret a ser ben volguda de Castella.
Castella te també dret a ser ben volguda de Catalunya.

Un jorn, jamay siguiu recordat, catalans y castellans estigueren dividits.

Oblidantse de que eran germans, oblidaren també sos debers.

Se tingueren rencors, enveja, ira y mala volensa.

La lloyta fou terrible, molt terrible.

Los uns partidaris, eran aquells mateixos que havian anat a Grecia, eran aquells que havian empaïtat als moros no solsament de Catalunya, sino també de Valencia y fins de Mallorca.

Los altres partidaris, eran aquells mateixos de la batalla de Pavia y de la jornada de San Quintin, aquells que també empaïtaren als moros de Granada.

La lloyta, donchs, devia ser terribla, perque terribles eran los combatents.

¡Ay quanta sanch va costar la bravesa dels uns y lo coratge dels altres!...

Quants cadavres causaren las embestidas dels castellans y la firmesa dels catalans!...

Los fossars s' engrossaren, los hospitals se vegeren mes poblats, las mares perderen a sos fills, y los fills a sos idolatrats pares....

L' ira era gran, y los resultats de tal coratge foren desastrosos....

Los mes forts venceren als que sense ser debils, no eran tant forts com ells.

Los espanyols fills de Castella, venceren als espanyols fills de Catalunya.
La vensuda fou terrible!

A la vora de Barcelona, hi ha un mónstre, que'ns vol recordar aquella derrota; a la vora de la ciutat comtal s' hi aixeca un castell traïdor que sempre sembla qu' estigui aconsellant als catalans, que jamay oblidin aquella vensuda.

Lo castell de la Ciutadela nos recorda nostras humillacions passadas, eixa abominable fortalesa no fa present l' ira que un temps hi hagué entre catalans y castellans.

Lo castell de la Ciutadela recorda a qui no ho sapia, que fou aixecat per un rey que volgué castigar a Barcelona, ja que contra ell s' havia sublevat eixa ciutat.

Lo castell de la Ciutadela no vol que nosaltres oblidem lo coratge de altres temps, es la barrera que intenta oposarse a la fraternitat dels espanyols de per aqui y de per allá.

Mes los catalans tenen a la vista eixa fortalesa y no la volen pas veurer. Veritat es que tampoch poden.

Los catalans la senten tirar los dias de gala, y no volen pas escoltar.

Los castellans y catalans son tots uns. Junts han fet la guerra de la independència, plegats feren la dels set anys y junts també feren la tant gloriosa guerra d' Africa.

Responguian sino la batalla del Bruch, responguian sino los pobles com Reus, Valls y Vilanova, y per fi, siguien testimonis los voluntaris catalans.

Los fills de Catalunya estiman massa a sa patria
pera no voler ser espanyols, aprecian massa sa
historia pera no voler, al menos, una de sas glo-
riosas pàgines.

Los catalans volen ser lo que ja son. Per ço no
volen recordans tristes, recordans funestas;
per ço 'ls fa nosa, 'ls humilla la Ciutadela.

Eixa fortaleza recorda tant sols jorns de tris-
tesa que no volen pas recordar, eix castell 'ls po-
sa en la memoria pàgines de sanch que 'ls no vol-
drian pas llegir.

La Ciutadela 'ls fa present las lliuras fraticides
d'altres temps, recorda jorns que ja son pasats
pera may mes tornar...

Abaix donchs eix monument aixecat a la discor-
dia, abaix l'emblema de l'ira y del coratge,
abaix lo pedestal del fraticidi, abaix lo castell de
Felip Quint!

Abaix la Ciutadela...

A. SERRA.

DE MORT Á VIDA.

(Poesia llegida per son autor en lo gloriós pronunciament.)

Ja la hora n'ha arribat y prepotenta
N'aixeca 'l crit la patria llibertat!
De la opressió tirana las cadenas
Triunxadas llansa 'l poble a sos tirans.

Avuy ab expansió per fi respira
A dintre 'l circul gran de llibertat,
Avuy n'es llibre ja y a dintre Espanya
Ningú mes que ell, lo ceptre té a la ma.

Deu dias fa que en Cadis y Sevilla
Lo crit de «llibertat» ne resona.
Mossos, tropa y noble respongueren
De aquells primers valents al crit sag.

De Córdoba y Granada los cors nobl
Per l'eco allí portada retronant
La veu de «viva 'l poble!» que cridava
Moria la reyna y sa tirana sanch!

Abaix la dinastia y que no quedia
Ni rassa dels Borbons ja disfamats!
Eix era 'l crit que de son cor llansaven
Y eixa la veu que repetí l'espai.

Ja basta d'opressió! Prou tirania!
Lo temps de viurer llibre es arribat!
Que la hora de estermir soni prompte
Per tots los que 'ns tingueren per esclaus.

Y rápida volant de serra en serra
Retrunya en lo cor de 'l poble esclau,
Que al óurerlo enardit fogós se llansa
Fent créixer ab son peu quant té en son pas.

Viva Deu! A las armas! a las armas!
Y eix crit per tota Espanya ressona
Y al óurerlo Castella y Catalunya
S'alsaren pronunciadas sen fer sanch.

La causa n'era santa y sense duple
Devia 'l cel per ella vigilar,
Que 'l cel en sa justicia iras fulmina
Dessobra los retrógradas tirans.

Fugiren los tirans detrás la dona
Que al coll dels Espanyols posá 'l dogal,
Y trencadas per fi ja las cadenas
Del poble mana sols la voluntat.

Per ço de un foch ardent vuy ne son presa
De la perduda regna los grabats,
Y quadros que podrian recordarnos
De eixa dona algun jorn lo mal obrar!

Quiscun a sos travalls de costum torni
Ja que regna per fi la llibertat,
Pus l'aire missatger de la bonansa
Respira avuy per tot felicitat.

Abaix tots los Borbons y sa vil rassal
Abaix tots los retrógrads! Abaix!!
Que viva, Catalans, la Espanya llibre
Y la soberania nacional!!

Que viva D. JOAN PRIM l'heroe del poble.
Que 's borri de tots llochs lo nom real!
Viva 'l poble lliurat! Honra als marinos
Y gloria als qui 'ns ha dut la LIBERTAT.

A. Bosch y Ferrando.

POLITICA.

No sé perquè hi ha d'haber tant ordre. No
sembla sino que 'ls espanyols siguem civilisats.

Are figurintse VV. que atabem de surtir de una
situació horrorosament pesada, que acabem d'
eixir d'una época d'opressió y de tirania quasi
may vista, y ni sisquera ens hem recordat de
aplicar lo quento als que per espay de tants anys
han estat jugant ab la nostre fins avuy desgraciada
patria.

Francament, no 'm sé avenir de que no s' hagi
derramat una sola gota de sanch.

Lo bisbe encara viu y governa al clero de Bar-
celona, no s' ha assassinat a cap personatge de la
situació passada, no s' ha incendiat cap vapor ni
cap palacio, no s' ha violat la propietat.....
Vaja—com diria un jesuïta,—aquest poble ja està
un xich massa ilustrat y no serveix pera fer re-
volucions.

Y encara n'hi ha que diuen que 'l nostre
poble no es digne de émr l'home lliure y
donchs que es aixó que tení.

Voldria que algú d'aquestos que s' entretenen
en probar que lo blanch es negre, me definís lo
color de la situació actual.

La impremta es enterament llibre, lo sufragi
universal està en pràctica, la llibertat de cultos
proclamada per tot arreu, la d'enseyansa reco-
neguda, y en una paraula, la llibertat en totas las
manifestacions es aclamada, victorejada y posada
en pràctica per tothom.

Si aixó no es democràcia, que vinga lo primer
pensador del mon, y ens probi lo contrari.

Y ja veuen ab quina facilitat mes gran s' ha
portat a cap semblant sacudiment polítich.

Entre la situació política de ahir, la del despo-
tisme,—y la situació de avuy la de la democrà-
cia,—hi havia un abisme. Donchs una palanca
ha servit pera passar per eix abisme sense caurer
en ell. Y sabeu com se anomena eixa palanca?
¡ORDRE!

Lo poble al perdonar los molts agravis que de
sos enemichs tenia rebuts, ha probat que era mes
gran que sos contraris. Lo perdonar las injurias,
lo tornar bé per mal, lo salvar la vida de aquells
que ahir ens varen fusellar, es propi de lliberals.
Per so 'ls hem perdonat de molt bona gana. Al-
guna diferencia hi havia de haber entre 'ls secta-
ris de la obscuritat y 'ls apóstols de la llum. Los
crims y 'l llatrocini son propis de la situacio pas-
sada; lo poble no pot tolerar tals escàndols. Per
altra part, se tractava també de provar lo contrari
als que sostenian que *soberania nacional* y *saqueig*
eran sinonims.

Y ho hem probat y ens felicitem de veras. La
llibertat s' ha conquistat sense que cap mare ens
pugui venir a demanar compte de la vida de un
fill.

Are lo que convé es consolidar la situació, com
deya en Latorre l'altre dia desde un dels balcons
de la casa de la ciutat. Convé solidar be los fona-
ments del edifici que estém aixecant.

Si are ens arribem a dormir, nostra será la
culpa si demà ens trobem ab que l'edifici falseja,
y sent nostra la culpa ningú de nosaltres tindrà dret
a queixarse. Pera solidar ben bà aixó, lo primer
que convé es treballar tots los homs lliberals te-
nint ben present lo pacte baix lo qual s' ha fet lo
pronunciament: ¡Abaix lo existent! ¡Viva la sobe-
rania nacional!

Es necessari donchs treballar cada hu dintre sa
esfera particular, dins lo circul dels principis,
pero sempre baix lo punt de vista de la forsa mo-
ral, may baix lo prisma de la forsa física o mate-
rial. Hem de tractar de instruir y convenser al
poble, a la nació: no de imposarli tals y determi-
nadas idees; aixó es propi dels absolutistas y are
governem los liberals.

No siguem intransigents sobre tot, los republi-
cans que defensin la república, pero ab mesura y
no ab descortesia; los monárquichs que defensin la
monarquia seguint lo mateix exemple, y allavors
si fem tots lo proposit de acatar la voluntat del
poble, únich soberà a qui nosaltres reconeixem, lo
drama que en tant bon hora ha comensat tindrà
lo desenllas que li corresponent: Un drama ha de
acabar com un drama, y no com una tragedia.

ANTONET SERRA.

CONFERENCIAS DEL POBLE.

Lo diumenge passat, en lo saló de la Llotja, se
celebrá la primera de las Conferencias del poble
per medi de las quals alguns joves se proposan
contribuir de un modo eficaz a la instrucció política
de las clases que fins ara se havian vist priva-
das de ella. Los que enrahonaren, que foren los se-
nyors Feliu (Joseph) Serrallera y Corchado, digué-
ren principalment que ab aquell acte entenian pen-
drer possessió del dret que tenen los ciutadans de
reunirse quan volen en qualsevol part, y tractar de
las qüestions que a tots los espanyols interessan.—
Feren observar que habense conquistat lo sufragi
universal, ó sia lo dret de votar tots los ciutadans
sense distinció de fortunes, es precis que cada un
busqui los medis de entendre per si mateix lo mo-
do de donar lo vot, sense necessitat de ajuda del
vehí, lo qual sols pot lograse vulgarisant los prin-
cipis de dret polítich, que fins avuy (apesar de la se-
va sensillesa) han sigut tinguts en secret per la gent
mal intencionada. Consignaren que lo medi de con-
seguir aquest objecte es favorir y propagar las
Conferencias del poble; y acabaren aconsellant que
prenent exemple de la que se estava celebrant y
de altres que se farien en los diumenges següents,
contribuis tothom en lo que pogués a organisar
en los districtes de Barcelona, en los caps de par-
tit y en totas las altres poblacions per petites que
sian, reunions de ciutadans en que s' tracten las
qüestions del govern de la nació y del benestar
del poble, valentse de gent de bona fé y honrada
que pogan ensenyar alguna cosa.

Nos alegra que la revolució prengués aquet cami
y esperem molts bons resultats de aquesta patrió-
tica institució.

RUM, RUM.

La situació passada va voler fer lo cant del
cisne. Pocas horas avans de morir va surtir una
real ordre permetent als catalans fer comedias to-
tas catalanas. Tardis piulastis.

També lo compte de Cheste ens parlava ab molta cortesia y ens deya estimadíssims germans. Quant fou mort lo combregaren.

Are podrem fer comedias, tantas com vulguem y ab l'idioma que mes ens plasqui. Ni sisquera tindrem necessitat d'enviar las produccions a Madrid. ¿Qué 'ls agrada mes, aixó ó alló?... ¡Tot es hui!

L'altre dia varem sentir á un catalá que deya lo següent:

En Baldrich va venir vestit de paysá, en Latorre també y en Pierrat va fer tres quartos del mateix. ¿Y en Prim? En Prim va vindrer vestit de general. Consequencia de tot aixó: que aquells dias varen venir á veurens tres paisans y un militar.

Escusat es dir que nosaltres varem atribuir eixa coincidencia á una casualitat. Per altre part, nosaltres varem dirli á eix bon home. — No hi fa res qu' en Prim hagi vingut vestit de militar, ab tal que sápigas ser un bon soldat de la nostra causa.

Lo poble volia qu'en Prim se tregués la corona y ell no se la va voler treurer dient qu'el poble soberá resolveria. Ens va alarmar lo primer, pero ens va tranquilisar moltíssim lo segon. Confiansa, donchs, ab lo general Prim.

¡Es un escandol! deyan los periodistas quan governavan los passats, — no se'ns deixa publica lo diari del dilluns!... ¡No se'ns deixa treballar y's perjudican gravement los interessos del co-

mers, d' la industria y de tots nostres suscriptors....

Donchs bé: ha caigut aquella situació, hi ha complerta llibertat y lo dilluns no aparegué cap dels diaris. Los suscriptors, lo comers y la industria se queixaren en gran manera. La premsa de Barcelona sempre ha pastejejat Ayans, perquè governavan los reaccionaris y ara perquè governan los liberals.

Vagi una prova de lo molt que necessita pensar eix poble que fins ara no havia pogut ser pensador. Lo diumenge passat hi hagué una reunió en que's parlá de la forma de goberna que convé mes á la nostra nació. L'Orense parlava y examinava als candidats possibles á la monarquia espanyola, cas de que haguessem de tindre monarquia, y jutjantlos un per un provava perfectament que cap era bo pera rey. Mentres estava succehint aixó, un concurrent va dir eridant que l'Orense 'n podria ser, y allavoras aquella que deya mal dels rey, eridant va adherirse á la idea del concurrent. Per tot bon republicá, no serveix l'Orense, com no serveix ningú. O son ó no son partidaris de la república, y la brillantes de un nom no deu ofuscar la de la idea. Ensenyansa, ensenyansa y mes ensenyansa!

Ja hi ha uns joves que han pres la iniciativa y ho consignem ab gust. Lo diumenge passat en lo saló de Llotja se inauguraren unas conferencias populars que anirán seguint tots los diumenges. Se ensenyará en ellas de dret polítich y de moral social. En la primera hi regná un ordre admirable. Recomenem al poble la asistencia á tant solemne y trascendental acte.

LAS SOMBRAS DELS DOS AYANTS

LEGENDA.
En lo munt de la llum
(Acabament)
LO CRIM.
Ne fa poch temps que l'bell sol
N'ha sortit de son palau.
Cuant lo bon Arnau ne munta
En son inquiet caball.
Ja ne passa l'ferm pont
Per anar á Bell-palau.
¡Que gojosa ne té l'animal!
¡Miréulo que plahent val!
Mes ¡ay! que l'fael no veu
Lo que prest li esdevindrà:
No veu la sageta fera
Que cuant deixe llurs llindars
Bén dréta cap al seu pit
Anirà per traspasal.
Ja clava llurs esparons
En lo ventre del caball
Que ne corra mes depressa,
Mes depressa que l'botj llamp.
Ja á ovirar ne comensa
Las terras de Bell-palau;
Cuant sageta verinosa
Lo traspassa caurel' fa,
Y al cap de pocas estonas
Ja deixa de respirar.
Llavors tres homs s'hi acostan
Dos d'ells, un fondo sòt fan
Ahont tot rient en Jofre
Hi tira l'cos de l'Arnau.

LO CABALLER NEGRE.

Ja en la plassa del castell
Del castell de Bell-palau.

yo no se adorm á las pallas y que encara que fasse veurer que no trevalla, ho fa y de bó.

—Que dius?

—Que sabs tú? digué la Roser.

—Te juro que trevalla de amagat.

—No ho puch creurer.

—Ah! no? Dochs mira. Veus aquí enrestelladas las eynas del camp? pues mira si hi trobas la xapolina xica.

—Es veritat que hi falta, digué Mateu; pero que vols dir ab aixó?

—Vull dir que encara no fa una hora que me estava jo revolcant en aquell munt de fasols pera esgranar, quan ha entrat l'avi y creyent que estava tot sol, porque jo estava tot arrupit y cubert de fullaraca, ha agafat ab molt tiento la xapolina, se la ha carregada al coll y se'n ha anat de puntetas com si tingués por de que 'l vejessen.

—Manias de vell!...

—Be, pero aixó es un dia.

—Mes de quinse'n fa que també li vaig veurer fer.

—Oh! que es ben veritat, esclamá en Pau, mes de quatre vegadas lo he vist sortir ab un xapo, tot á la esquitllada y com recelós y anantse'n cap al camp.

—Es molt estrany.

—Ara 'm feu pensar, digué Melció, que la tia Guida fa temps que 'm va parlar de aixó.

—Que 't va dir?

—Venia de passar bugada á ca'l Orni; me deturá pera preguntarme com estavan de salut y després me digué: ¿Quina mosca li ha picat á en Bernat que corria per aquets mons ab un cavech á la espatlla com si portés un fusell? Jo no 'n vaig fer cap cas; pero ara que dieu aixó me'n recordo.

—Pero què es lo que fa?

zig... zag... lo mateix que la cua de un estel quan los xicots i fan tirones,

—Ja! Ja!

—Era molt divertit.

—Sempre esteu de humor!

—Oydá! pau y que duri.

—Vaja! deixeu que vos arreglaré la faixa. ¿Y aquesta armilla? Tota descordada! Mare de Dèu!

—Y bè, donal

—Si os haguesseu vist l'altre dia á missa, La portavau de modo que 'ls botons corresponian á dos traus mes avall y feya tot de bossas; y lo mocador del coll mal nuat y tot cap á la part esquerra. Casi 'm fereu escapar lo riurer.

—Jel! jel! ¿qué mes te? jo no haig de agradar á ningú.

Y entre bromas y riallas de un y de altre, la Roser aconduhia al jayo ab una sollicitut encantadora, que feya las delicias del pobre vell y era tal volta lo premi anticipat en esta terra, de las moltas bonas accions ab que, com de flors bosquetanas de olors suaus, havia Bernat sembrat lo llarch camí de la vida que anava recorrent.

—Endevant; esclamava la Roser, després de haberlo arreglat, veus aquí ben aconduhit y preparat per anar á bodas. Vamos! cuidado á caurer!

—Que 'n ets de bonica, si 't vejesses!

—Fugiu!..

—Oh! certament no hi ha cor mes bo que 'l teu!

—Deixeuho correr!

—Per tot ho diré. Si be es cosa que ja tothom sap.

—Home! home!

—Que?

—Que os cau la gota.

31 LAS JOYAS DE LA ROSER.

SOMNIANTS I MITADORS

De la lluya que hi haurà,
En lo mitj s' hi troba en Jofre
Muntat en rogench caball,
Y esperant sa forta llansa
A quelcu pera lluytar,
La veu del corn ne senyala
Que ja poden comensar;
Mes á sa veu ningú acut
Tothom se queda callat;
Torna á tocar altra volta
Mes tó ne resta parat.
Ja altra vegada llurs sons
Se van mes forts á escollar,
Cuan un gallard caballer
Muntat en negre caball,
Y portant un negre casco
Ab negres plomas ornat,
Y vestint negra armadura,
Y ab negrenca llansa armat,
Y embrassant un negre escut
Ab un rotj cor traspasat
Per una negra sageta;
Se presenta al seu devant
Y ab veu com la del tró forta,
Qu' á molts ne deixa esglaiats
Pus qui era no sabian;
Li diu—Tremola, malvat,
Que Deu m' ha deixat venir
Per ferte veurer ben clar,
Que jamay l' indigne Vici
A la Virtut vencerà.—
Y arrematentlo ab la llansa
Lo fa caurer del caball
Y posantli un peu al pit
Lo crim li fa confessá.

Tots á las veus tremolencas
Del que vençut ha quedat;
Ne tenien plens los seus cors
De grand sorpresa y esglai.
Llavors lo caballer negre
Aprop d' en Guillem anant
Li diu: «Veyeu quin espós
A Fraga voliau dar?
Me jurau ara, Guillem,
No deixarlos casar may?—
«Arnaul... no us casarem, no!»
Li diu na Fraga acostants
Y cuant ben aprop d' ell n' es
L' abraça y... ¡mort al instat!
Y llavors tot abraçantse,
A munt... molt á munt... se n' van.
Y es fama des de llavors:
Que cuant molt bona nit fa;
Que mentres los aucelletes
Ne refilan macos cants;
Que mentres lo ventijol
A las flors ne besa aymant;
Que mentres la font fresqueta
«Amor» ne va murmurant;
Que mentres l' ulana planta
Ne espargeix olors molts grats;
Que mentres lo joyós riu
Sens soroll ne saltant
Per aquells entorns ne corran
«Las sombras dels dos ayments.»

20 Maig 1868

F. DE S.

Solució al geroglífich del número passat.

Solució á las xaradas del número passat.

ULTIMA MORA

CANDIDATURA IMPORTANTÍSSIMA

que varios amichs de la repartició de bens proposan als benaventurats electors, que després de haber llegit lo manifest y lo judici de Donya Isabel de Borbon, s' han convenut de que aquest ordre de cosas no 'ls convé pas gens ni mica.

Isabel de Borbon, de ofici fugitiva.

Carlos Marfori, conquistador.

Pare Claret, confesor.

Xacó DE Borbon, doneta.

Sor Patrocini, manescala.

Meneses, orfe.

Obregon, ex-conquistador.

Arana, Introdutor... de embaixadors.

Gonzalez Brabo, camaleon.

Lo compte de Cheste, foliculari.

Don Sebastia, capitá general, particular.

Lo coronel Girgenti, comerciant quebrat.

Don Joseph de la Concha, pastel.

Manel de la Concha, negociant.

Eusebi Calonge, militar tronat.

Seyé Catalina, apaga llums.

Carulla, comissionista.

Orovio, d' ofici marqués.

Marti Belda, destructor de barcos.

Mon, sepultur.

Manel Gasset, catxetero.

Joan Zapalero y Nayas, sabater.

Marqués de Onate, embassador.

Brigadier Nanetti, botxi.

SUPLENTS.

No se 'n troba ni un per la mort de Deu.

PERE SENSE POR.

DIRECTOR: D. ANTON SERRA.

Administrador: Don EUDALT PUIG.

Estampa de EL PORVENIR, á carrerch J. Medina Tallers, 33.—1868

— 126 —

—Vatua listo!
—Veniu que os mocraré. Sembleu una criatura.
—Jo goso y sentho, sols perque 'm cuides tú.
—Veniu.
—Me deu haber pres un aire.
—Pero no será de ara.
—Que vols dir?
—Que tot l' any vos sucseheix.
—Jel! jel! jel!
—Treyeu lo mocador.
—Lo mocador?..
—Si.
—Es que... ay! ay! no 'l trobo, y forfolava tot tremolant las botxacas.
—No 'l trobeu?
—Es molt estrany! ahont deu ser?
—Pot ser l' heu perdut.
—Ah! si. Tens rahó; 'l dech haber perdut.
—Son ab aquet mitja dotsena desde San Joan.
—Que vols ferhi? jo crech que me 'ls prenen. Aquell xicot de casa la Quima te las unglas molt esmoladas y ahí me va cridar avi vell. No hi ha dupte: ell es qui me 'l ha pres. Ja li fregaré jo las orellas quant torni á acostarse.
—Que ha de ser, home! Vos; que en compte de ficárvoslo á la botxaca ó á la pitrera, lo haureu deixat caurer á terra sense adonárvos'n. Aquí teniu lo meu y tinguen cuidado á no perdre'l.
—No tingas por.
—Pera mes asegurarho vos lo apuntaré ab una agulla aquí en lo gech.
—Com als petits? jel! jel!
—Jo os prometo que vos ne arreglaré uns ab una bagueta con un aixugamans.

— 127 —

Escenas com aquesta se repetian cada dia ab molt content de los que las presenciavan, perque eran ellas resultat de sentiments los mes purs.

En Mateu sobre tot, se esplayava contemplant la pau y tranquilat que reinava en sa familia y lo esperit de unió que á tots los animava. Lo recort de que faltava en lo quadro la figura de sa estimada esposa, enterbolava á voltas son goig, com las plujas de las montanyas fan tornar de tant en tant rogenças las aiguas del Llobregat; pero aviat se repensava y comprenia millor son benestar actual, comparantlo ab la vida de sufriments y desespero que havia cregut per un moment ser son únich esdevenidor.

Un dia que estava reunida tota la familia, y que Bernat havia sortit, caigué la conversa sobre lo ausent y se parlá de ell ab aquella complassencia que sempre se fa de las personas que un estima.

Se parlá del bon humor que tenia, apesar dels seus molts anys, de las escenas graciosas á que donava ocasió la tirria que tenia á en Miquel, de lo ben volgut que era en la vila y també dels defectes que la edat havia anat descubrint en ell, los quals foren, empero, judicats ab indulgencia y escusats benevolament ab totas las rahons que inspira lo carinyo.

—Ara, deya en Mateu, ni puch compendrer com ho fa, sense tenir cap feyna precisa.

—Aixó ray! interrompi en Pau, la feyna que molesta es la que se te de fer precisament, que lo no tenirne ray...

—Aquestas son rahons de gandul. La persona acostuada al trevall, com ho era 'l pobre Bernat, frisa quan se trova desocupat.

—Be, jo ho deya.

—Pero jo crech, digné en Rafel que ja era un bordegas de dotse anys y que volia ficar cullerada á la conversa, que 'l ja